

Item: 6920

Kiad sor: 11/19/1989 18:43:59

Om Fejléc: kiad rvk2020 4 nem/pol krf/bma/bmb/srf Szolgálati használatra!

Rövid Cím: Interjú Turcsányi Sándorral, a Magyar Október Párt
képviselőjével

Hír:

London, 1989. november 17. (BBC, Késő esti Panoráma) -

Londonban tartózkodik Turcsányi Sándor, a Magyar Október Párt képviselő testületének tagja, a Magyar Október Párt korábban gyakran hangoztatta, hogy nem törekszik hatalomra, most mégis jelölte a pótválasztáson Krassó Györgyöt.

Turcsányi Sándortól elsőként azt kérdeztem meg: nem lát-e ebben valami ellentmondást?

- Ha azt gondoljuk, hogy azért mert Krassó Györgyöt indítottuk a képviselőválasztáson ez nem mond ellent annak, hogy a hatalomról megvan a véleményünk, és nem törekszünk a hatalomra. Azt gondoljuk, hogy a hatalom eleve megrontja az embert. Az, hogy valaki országgyűlési képviselő, az inkább abban segít bennünket, hogy a felvállalt funkciót - azt, hogy valami módon kontrolláljuk a hatalmat - egy ehhez közelálló helyen tudja teljesíteni.

- Tehát a Magyar Október Párt hisz a parlamentben?

- A parlamentben mint olyanban hisz a Magyar Október Párt. Nem hisz a jelenlegi parlamentben, és tart a következő parlamenttől, mert a választási törvény az olyan durván antidemokratikus, hogy nagyon félünk attól, hogy a következő parlament sem lesz különb a Deákné vásznánál.

- Véleményük szerint az MSZMP és utódja az MSZP miért nem indít senkit ezen a választáson?

- Ez számunkra is elég meglepőnek tűnik. Azt gondoljuk erről, hogy esetleg valami olyan jelöltet támogat az MSZP, aki nem az ő színeiben indul, viszont a későbbiekben az ő politikáját fogja képviselni. (folyt.)

Item: 6921

Kiad sor: 11/19/1989 18:48:38

Om Fejléc: kiad rvk2021 4 nem/pol krf/bma/bmb/srf Szolgálati használatra!

Rövid Cím: - Interjú Turcsányi Sándorral - 1. folyt.

Hír:

- Tamás Gáspár Miklós az ellenzék egy elég neves alakja, aki már korábban megpróbálta ezt a választókerületet, most a pótválasztáson több párt is jelöli. Mi a véleményük Tamás Gáspár Miklósról mint politikusról?

- Elsősorban személyes véleményem a Tamás Gáspár Miklósról: én az ő munkáját a demokratikus ellenzékben hallatlanul tisztelem - ez különben a személyére is vonatkozik. Azt látom pillanatnyilag, hogy mióta előtte az első nyilvánosság csatornáit is felszabadultak, egy ilyen eufória van rajta: bizonyos nyilatkozatai, ebben a nyilatkozat-dömpingben egymásnak meglehetősen ellentmondóak, valamint a Magyar Október Párt meglehetősen populáris társaság és nagyon távol áll tőlünk az a fajta elitizmus, amit a Tamás Gáspár Miklós személye képvisel. Mindazonáltal - bár őt csak négy - magát ellenzékinek mondó - szervezet támogatja, a mi jelölésünk nem hiszem, hogy megbontaná az ellenzék egységét, sőt: minthogy Krassó György ígéretet tett arra, hogyha az első fordulón kevesebb szavazatot kap mint Tamás Gáspár Miklós, akkor a második fordulón lemond az ő javára - így azt hisszük, hogy inkább ezzel erősítjük az ellenzékét. Meg kell jegyezni, hogy hasonló ígéret Tamás Gáspár Miklóstól nem hangzott el.

- Most "populizmus": hogyan képviselődik ez a populizmus a Magyar Október Párt programjában? - van-e a pártnak programja erre a pótválasztásra?

- Igen, van a Magyar Október Pártnak programja, ami kifejezetten erre a pótválasztásra készül vagy készült. Pillanatnyilag is folyik egy felmérés a választókerület gondjairól, problémáiról, amiket esetleg egy képviselő meg tud oldani, vagy segíteni tud a megoldásában. (folyt.)

Item: 6922

Kiad sor: 11/19/1989 18:55:01

Om Fejléc: kiad rvk2022 4 nem/pol krf/bma/bmb/srf Szolgálati használatra!

Rövid Cím: - Interjú Turcsányi Sándorral - 2. folyt.

Hír:

- Ez két részre bontható. Az egyik azt gondolom, hogy a Krassó György az utóbbi időben nyilvános szerepléseivel -, gondolik itt a 23-ikái beszédére, és a különböző televíziós nyilatkozataira - kivívott egy olyan népszerűséget, amire - ahogy én ismerem őt - méltán jogosult. Viszont a másik fele a dolognak az, hogy hogy pontosan azért, amilyen várakozás előzi meg ezt a pótválasztást: itt igen nagy erővel kell szembenéznünk. A Magyar Október Párt kis párt és egy szegény párt, nincs pénzünk egy ilyen választási kampány finanszírozására, mi az államtól nem kaptunk egy fillért sem, sem nyugati támogatóink nem akadtak eddig - tehát nagyon nehéz lesz.

- A pártoknak juttatott pénzüsszegeből miért nem kap a Magyar Október Párt?

- Eddig ennek volt adminisztratív akadálya is: az, hogy a Magyar Október Pártot nem jegyezték be különböző indokokra hivatkozva. Ez

most valamilyen sokadik fellebezési stádiumban tart, ez a dolog. A másik dolog: a párt nem döntötte el azt, hogy mégis kér-e ebből a pénzből pillanatnyilag? Ez jelenleg is vita tárgyát képezi. Az én személyes véleményem az, hogy nagyon meg kell gondolni azt, hogy milyen pénzeket veszünk fel, mert ez a későbbiek folyamán visszaüthet.

- Eltávolodva egy kicsit ettől a pótválasztástól, és előre nézve a nagy választásokig: a Magyar Október Párt - úgy tudom - azt javasolta, hogy az összes ellenzéki párt induljon közös listán az MSZP-vel szemben.

- Igen, ezt javasoltuk, és ez a javaslat tulajdonképpen nem is igazán a mi javaslatunk. A Magyar Október Párt általában nem a parlament Vadásztermében, hanem az utcán politizál - és leggyakrabban ez az, amit hallottunk az emberektől. (folyt.)

Item: 6923

Kiad sor: 11/19/1989 19:04:36

Om Fejléc: kiad rvk2023 4 nem/pol krf/bma/bmb/srf Szolgálati használatra!

Rövid Cím: - Interjú Turcsányi Sándorral - 3. folyt.

Hír:

Akármit csináltunk: - jó, jó, ti ezt csináljátok ami nagyon szép meg ilyesmi - de miért nem fogtok össze? - Azt mondom, hogy az MSZMP, aminek most az MSZP utódja a 40 év alatt abszolút romlásba vitte ezt az országot, és most történelmi lehetőség van, hogy egy ilyen erőszakos hatalomtól megszabadulhassunk. És ezt úgy lehetne elérni, hogyha minden ellenzéki erő összefogna a kommunisták ellen és egyként lépne fel a választáson - tehát gyakorlatilag két kocka lenne, és tulajdonképpen, amit kommunizmusnak nevezünk annak a megmértetése történne. Meggyőződésem, hogy ebben az esetben könnyűnek találtatna.

- És a közös lista közelebb került mint valóság, vagy pedig egyelőre még folynak a megbeszélések a pártok között - vagy van-e valamilyen tömörülés?

- Pillanatnyilag folynak a megbeszélések bizonyos pártok között. Én eléggé boruló vagyok ebben az egyben. Azt gondolom, hogy a háromszögletű kerekasztal-tárgyalásokon az úgynevezett Nemzeti Kerekasztalnál olyan megállapodások születtek... amik pillanatnyilag nagyobb pártoknak gondolnak... Ebben nem fognak résztvenni, abban a biztos tudatban, hogy ők - így vagy úgy -, de részt fognak kapni, akkor is a hatalomból, hogy ha egyénileg indulnak.

- Turcsányi Sándor, a Magyar Október Párt képviselőtestületének tagja nyilatkozott a budapesti 14. számú választókerületben esedékes pótválasztásról és egyéb kérdésekről. +++

Item: 7217

Kiad sor: 11/27/1989 18:00:00

Om Fejléc: kiad rvk1003 4 nem/pol krf/bma/bmb/srf Szolgálati használatra!

Rövid Cím: Interjú Krassó Györggyel a szabad választásokról

Hír:

München, 1989. november 26. (SZER, Zene-szó) - A népszavazást - kimenetelétől függetlenül - fontosságában feltétlenül megelőzi a jövő évre tervezett országgyűlési választás - hiszen egy valódi népképviselő megteremtéséről van szó.

Krassó György - a Magyar Október Párt egyik vezetője, a magyar demokratikus ellenzék egyik régóta ismert, sokatpróbált alakja. Egy kávéházi beszélgetés során kifejti véleményét a választási törvényről, és elmondja: mi a szerepe a Magyar Október Pártnak a mai körülmények között.

Nos, a beszélgetés így kezdődött:

- Elsősorban az úgynevezett háromoldalú tárgyalásokról lenne szó - pontosabban az ezeken a tárgyalásokon létrejött megállapodásokról. A Magyar Október Párt még nem létezett, amikor ezek a tárgyalások elkezdődtek - tehát az ott született megállapodások kívülálló félként, vagy azt is mondhatnám: egyszerű állampolgárként értek benneteket. Mi a véleményetek ezekről a megállapodásokról?

- Hadd szóljak azért hozzá ehhez az egyszerű állampolgár - dologhoz. A Magyar Október Párt 1989. június 27-ikén alakult, a Nemzeti Kerekasztal tárgyalásai pedig június 13-ikán - ha jól emlékszem. Tehát két hét telt el közben. Valószínűleg e tárgyalások nélkül létre sem jött volna a Magyar Október Párt, hiszen olyanok alakították, akik nemigen rokonszenveznek egyáltalában a mai, kelet-európai módon működő pártokkal és ezeknek a különböző hatalmi osztozkodásaival.

Maga az alapító nyilatkozatunk már kitért a kerekasztal-tárgyalásokra, és lényegében azt mondta, hogy az azon résztvevő egyik csoport sem legitím, azért mert a kommunista párt, az MSZMP, (...) a tömegek nem bíznak bennük, a többi párt pedig - minthogy még választásokon nem szerepelt - nem lehet tudni, hogy itt kis csoportok egyáltalában kit, és mennyi embert képviselnek? (folyt.)

Item: 7218

Kiad sor: 11/27/1989 18:06:05

Om Fejléc: kiad rvk1004 4 nem/pol krf/bma/bmb/srf Szolgálati használatra!

Rövid Cím: - Interjú Krassó Györggyel - 1. folyt.

Hír:

A Magyar Október Párt már akkor leszögezte alapító nyilatkozatban, hogy helyteleníti a pártok tényleges kialakulása és

szabad választásokon történő megmérettetése előtti egyezkedéseket, és leszögezte azt, hogy álláspontja szerint a tárgyalások kizárólag a választójogi törvényben előírtak szerint folyhatnak, és az összes többi kérdést majd a később megválasztandó parlament, Országgyűlés feladata.

- Máris a választási törvényt vagyunk. Azt hiszem, ez az a törvény, ez az a megállapodás, amit a leginkább kifogásoltok. Mi az oka annak, hogy ilyen nagy ellenérzést váltott ki belőletek ez a megállapodás?

- Mi úgy gondoljuk, hogy egy ilyen nagyon hosszú totalitáriánus diktatúra után az, hogy az ország demokratikus legyen, hogy emberek demokratikusan tudjanak viselkedni - olyan állampolgárokként, akik bele akarnak szólni a közéletbe -, ahhoz érezniük kell, hogy valahogy rajtuk is múlik valami. És ezek a megállapodások - minthogy titkosak voltak, minthogy egészen példátlan módon - ezzel azt mondhatnám, hogy még a kommunista rendszerben is példátlan módon - a kidolgozott megállapodásokat nem ismertették és nem ismertetik az emberekkel - ezt az ország legfontosabb törvényét, a választójogi törvényt például csak két nappal az előtt, hogy az Országgyűlés megvitatta volna, tették közzé. Részletei kiszivárogtak, de még egészen eddig semmit nem lehetett biztosan tudni.

Tehát egyrészt ez a szempont: hogy nem lesz az ország demokratikus, és az emberek nem fognak úgy viselkedni, ahogy egy demokratikus állam demokratikus polgárának kellene, hogyha érzik, hogy minden nélkülük történik.

Ezen túlmenően: ezt a választójogi törvényt durván, brutálisan antidemokratikusnak érezzük - gyakorlatilag azt mondhatnám, hogy előre el van döntve, hogy kik és milyen arányban kerülnek be a parlamentbe - ez tudom, hogy magyarázatot igényel. (folyt.)

Item: 7219

Kiad sor: 11/27/1989 18:11:42

Om Fejléc: kiad rvk1005 4 nem/pol krf/bma/bmb/srf Szolgálati használatra!

Rövid Cím: - Interjú Krassó Györggyel - 2. folyt.

Hír:

- Melyek a tapasztalataid? Hogy fogadja a magyar olvasó, rádióhallgató, tv-néző közönség a Magyar Október Párt véleményét erről a kérdésről?

- Hogy megint ne rögtön a kérdésemre válaszoljak - azt mondanám, hogy a választójogi törvényt úgy fogadta, hogy egyszerűen nem értette meg. Az első néhány mondat után ezt fáradtan félretették, hogy ez annyira bonyolult, hogy egyszerűen nem lehet megérteni. És belenyugodtak, hogy majd valahogy, majd leszavazunk valakire. Ez egy másik olyan dolog, hogy hogy lehet egy demokratikusan viselkedni,

hogyan lehet az ember igazi állampolgár, igazi cityen akkor, ha olyan törvényeket lát, amelyeket nem ért meg. Éppen most nagyon fontos lett volna nyílt, átlátható, világos törvényeket alkotni.

Ami a Magyar Október Párt megnyilatkozásait illeti: tapasztalatunk szerint rokonszenveznek a megnyilatkozásainkkal, de pont ebben a kérdésben nem tudnak rokonszenvezni, mert ezt soha nem közlik le. Ha mi csinálunk egy olyan balhét, ami egyáltalában nem balhé és nagyon is komoly politikai megfontolások vannak mögötte: egy ilyen elhatározunk, hogy például a Münnich Ferenc utcát visszanevezzük Nádor utcának, vagy hogy a Clark Ádám téren lévő vörös csillagot átalakítjuk más alakzattá, vagy hogy zsíroskenyérrel - amivel nem akarjuk megalázni az embereket - meg akarjuk mutatni, hogy hova vezet a magyar gazdaságpolitika, ha így folytatódik - ha ezzel kimegyünk gyárkapukhoz, hogy politikai vitát folytassunk, vagy ha Rác Sándort javasoljuk köztársasági elnöknek, - ezt az emberek világosan megértik.

De nem érthetik meg azt, amiről nem hallanak. Ha mi a választójogról akarunk valamit mondani, ha demokratikus koalíciót ajánlunk az ellenzéki erőknél a következő választásokra - ebből egyetlen sor nem jelenik meg. Még a legjobb indulatú interjúban - ami nemrég a HVG-ben jelent meg - még ott is kimaradt, (ez a választójogról szólt már), ebből az a rész, amelyik a legfontosabb közlendőinket tartalmazta -, az helyhiány miatt kimaradt. (folyt.)

Item: 7220

Kiad sor: 11/27/1989 18:19:55

Om Fejléc: kiad rvk1006 4 nem/pol krf/bma/bmb/srf Szolgálati használatra!
Rövid Cím: - Interjú Krassó Györggyel - 3. folyt.

Hír:

- A Magyar Október Párt többféleképpen definiálja magát: "az utca pártja", "az ellenzék ellenzéke" - helytálló-e még mindig ez a két definíció?

- Az utca pártja teljesen helytálló - ezen sokat gúnyolódtak az elején, mondván, hogy a megalapítóknak a többsége nem munkás -, de mi tudtuk, hogy az amit mi csinálni fogunk, az az utca népének szól, és az ő véleményüket fejezi ki. És igyekeztünk is őket bevonni - nem is bevonni, hanem órájuk építeni. Az elején olyan is elhangzott, hogy katalizátorok vagyunk, és úgy gondoljuk, hogy másoknak kell csinálni: maguknak a munkásoknak. Ma már 70 százaléka a párt tagságának munkás vagy munkásokhoz közel álló kisalkalmazott.

Ami az ellenzék ellenzékét illeti: ezt nem mi mondtuk magunkról, ezt a Mai nap újságírója találta ki -, nem nagyon szeretjük a kifejezést. Elég szomorú, ha egyre inkább tényleg kifejezi azt, amit csinálnunk kell, mert úgy érezzük, hogy a magukat ellenzéknek nevező pártok nem képviselik azokat az eszményeket, amelyeket 10 évig képviseltek. Egyébként ezzel függ össze, hogy mi az ellenzék lelkiismeretének szeretjük magunkat nevezni. +++